

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.п.н. Николай Стоянов Колишев

за приносите в публикациите на д.п.н. Веселин Димитров Михалев, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Теория и управление на образованието, обявен в Държавен вестник, бр. 59/11.07.2023 г.

I. Биографични данни.

Веселин Димитров Михалев е роден на 23.05.1960 г. в гр. Белослав, обл. Варна. През 1986 г. завършва специалност Начална училищна педагогика във Висш педагогически институт – Благоевград, последвана от специализация по Икономика в Икономически университет – Варна през 1989 г. и магистратура по Управление на образованието във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ през 2015 г. През 2010 г. защитава дисертация на тема „Учебното дело в град Варна през Възраждането“, въз основа на което му е присъдена образователната и научна степен „доктор по педагогика“. През 2017 г. във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ придобива научната степен „доктор на науките“ по Теория на възпитанието и дидактика с дисертация на тема „Гръцки образователни институции в селища по Северното Черноморие през първата половина на XIX в. до 20-те години на XX в.“.

Трудовият стаж на д.п.н. Веселин Димитров Михалев започва през 1987 г. с работа като учител в СОУ „Христо Ботев“, гр. Белослав, където работи до 1988 г. От 1988 до 1989 г. методист в отдел „Просвета“ в гр. Белослав, а от 1989 до 1999 г. последователно заема длъжностите зам. – директор на ОДК – Варна, специалист в Регионален център за социални грижи – Варна, учител в СОУ „Елин Пелин“ – Варна, пом. – директор на ОУ „Никола Вапцаров“ – Варна, пом. – директор на ОУ „Добри Чинтулов“ – Варна. От 1999 г. до настоящия момент е директор на ОУ „Добри Чинтулов“. Също така от 2019 г. е хоноруван преподавател в ВСУ „Черноризец Храбър“.

II. Обща характеристика на научната продукция.

Кандидатът е представил за рецензиране научна продукция в обем от 39 публикации, в това число: 5 монографии; 16 статии, публикувани в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, една от които е издадена на английски език; 3 студии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани научни токове; 15 статии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране. В публикациите се открояват два тематични акцента, а именно история на образованието и управление на образованието. Тъй като конкурсът за професор е в професионално направление Теория и управление на образованието, ще коментирам публикациите в тази научна област.

Съществени за развитието на образованието управленски въпроси се анализират в две от студиите, в шестнадесет от статиите, както и в хабилитационния труд на кандидата, озаглавен „Делегираният бюджет в условията на финансова децентрализация на училищното образование“. В посочените публикации д.п.н. Веселин Михалев аргументира ценни в практическо отношение идеи за нормирането и заплащането на труда на персонала, за оценяването на професионалната дейност на педагогическите специалисти и за кариерното развитие на учителите, за контролирането на образователните институции чрез обществените съвети, за взаимодействието между училището и семейството, за управлението на риска в образователната институция, за принципите при изработване на стратегия на образователната институция, за ефективното управление на делегираните бюджети и за финансовата децентрализация, за професионалните функции на училищните директори и за техния правен статут, за европейските политики за квалификация на учители, за оценката на ефективността на продължаващата квалификация на педагогическите специалисти.

В качеството на общи характеристики за всички представени публикации можем да открием следните: актуалност на разглежданата проблематика; логична структура; прецизност при определянето и използването на основните понятия; компетентни систематизация и анализ на значими литературни

източници; качествен теоретичен анализ; обосноваване на продуктивни практически идеи; високо професионален език и стил на изложение.

III. Оценка на практико-приложните приноси.

Заявените от кандидата приноси в областта на управлението на образованието са адекватни на съдържанието на представените публикации и свидетелстват за задълбоченост на професионалната рефлексия. Като особено важни за развитието на управленската теория и практика бихме посочили следните преди всичко практико-приложни приноси:

1. Разработена е методика за оценка на степента на делегираност в системата на училищното образование. Методиката включва три групи критерии, а именно за действащия статут на образователните институции, за делегираните финансови и управленски правомощия на директорите на институцията и за степента на разпространение на делегираните бюджети и за относителния дял на персонала. Критериите се оценяват чрез обобщена скала за количествени оценки.
2. Въз основа на законодателството, уреждащо функционирането на делегирания бюджет на различните равнища на неговото управление, е направен комплексен анализ на фазите на бюджетния процес, а именно анализ, съставяне, приемане, одобряване, изпълнение, изменение, отчитане. Изведени са нови моменти, свързани с определяне на стандартите при отчитане на регионалните и общинските различия. Извършен е анализ на методологията и етапите на изработване и приемане на общинската формула за разпределение на финансовите средства на образователните институции в община Варна.
3. Въз основа на анализ на актуалната правна рамка за въвеждане на Системата за финансово управление и контрол е разработена система за мониторинг на управлението на делегирания бюджет в изследваното училище. Компетентно са анализирани елементи на СФУК - контролна среда, управление на риска, контролните дейности, информация и комуникация и мониторинг. Детайлно са описани въведени във

финансовото управление процедури, свързани с осъществяване на предварителен контрол „преди поемане на задължение“ и „извършване на разход“. Разработена е също така система за управление на риска, в която подробно са очертани и анализирани нейните етапи.

4. Разработен и приложен е модел на вътрешноинституционална квалификация, важно място в който заема прецизна система от критерии, показатели и индикатори за оценяване ефективността на квалификацията.

IV. Преподавателска дейност.

Имам непосредствени впечатления от преподавателските качества на д.п.н. Веселин Михалев, тъй като и двамата провеждаме лекционни курсове по Педагогика във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Мога да кажа, че той притежава развита способност за логични, задълбочени, предизвикателни и информативни устни изложения, както и умение за учебно мотивиране на обучаваните и създаване на интерактивна образователна среда.

V. Заключение.

В заключение мога да заявя, че **оценявам положително** качеството на систематизацията в представените публикации по управление на образованието и съдържащите се в тях продуктивни идеи за развитие на училищното управление, както и преподавателската дейност на кандидата. Те са на равнище, което отговаря напълно на законовите изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 1.3. Теория и управление на образованието.

проф. д.п.н. Николай Колишев